

Buzavalutás lakbérúzsora.

(A Szege tudósítójától.) Ujszeged — mint ennek a tiszamenti metropolisnak egyetlen nyári üdülőhelye — az idők múlásával egyre távolodik az anyavárostól, az anyaváros üdülérszorosuló betegetől. A közuti hid hepe-hupás padlóján még mindig eldrvultan tátongnak a villamosvasut sinjei, a kereskedelmi miniszter még az elmúlt hosszú évek alatt nem jutott odáig, hogy megállapítsa a hid teherbíró képességét. Lehet, hogy a villamosvasut ezért nem indítja meg az ujszegedi forgalmat, de az is lehet, sőt valószínű, hogy abban az esetben sem indítaná meg, ha netalántán a kereskedelmi miniszter megállapítaná, hogy a hid elbirja még a villamost is. Azok az üdülésre szoruló betegek, akik gyalog nem juthatnak át Ujszegedre, de akiknek nem telik arra, hogy bérkocsin menjenek, a most következő nyáron, éppen úgy, mint ezelőtt is, legfeljebb reménytelenül vágyakozhatnak ki a Porvárosból, Erzsébet királyasszony hűsítő platánjai alá.

Van azután még egy másik szomorú körülmény is, amely megnehezíti, sőt lehetetlenné teszi az Ujszegeden való nyaralást. A villatulajdonosok ugyanis — mint értesülünk — életbe léptették a buzavalutás lakbérrendszerét, jobban mondva a buzavalutásba burkolt lakbérúzsorát. Olyanok panaszoják, akik végigjárták Ujszegeden a nyári lakáskeresés kálváriáját, hogy egy primitív butorozott szoba havi bére fejében elkernek száz-kétszáz kiló buzát is. Mivel ezeket a szobákat csakis az öt nyári hónapra adják

bérbe, az Ujszegeden való nyaralás költségvetésében csak a lakásköltség címén hetven-száznegyvenezer korona szerepel, a mai tizen-negy ezer koronás buzáarak mellett. A békebeli lakbérékhez, illetve a békebeli lakberek békebeli buzáértékéhez viszonyítva ezek a bérek tulajdonképpen nem is lennének magasak, azonban a mai lakásbérek mellett hallatlanul aránytalanok, sőt felülmúlják akármelyik balatoni vagy felvidéki fürdőhely lakbéréit is.

A város tanácsa éppen a hétfői tanácsülésen állapította meg az ujszegedi villatulajdonosok buzavalutás hasznosítását. A telkeket a városhoz való távolságuk szerint három kategóriába osztotta a tanács, az első kategória bérét 300, a másodikét 275, a harmadik kategóriába tartozó telkek bérét pedig 250 kiló bázában állapította meg, tehát a hatszáznegyszögöles nagyszertűen kihasznált telkek bérleti, a villatulajdonosok, ha az öt nyári hónapra csak két kis butorozott szobát adnak albérlésre, nemcsak az egész telek hasznosítását fizethetik ki belőle, hanem a buzavalutás lakbérből még tekintélyes összeg meg is marad.

Bojkottról természetesen szó sem lehet, mert vannak, akik könnyűszerrel megfizethetik azt a buzavalutás úzsorabért, de vannak olyanok is, akiket esetleg egészségi okok kényszerítenek arra, hogy akármilyen nehezen, de kiizzadják.

Az ujszegedi háziurak kihasználják alaposan a kedvező konjunkturákat.

Botrányos állapotok az ujszegedi lóhúsfeldolgozó telepen

(A Szege tudósítójától.) A drágaság kétségbe ejtő növekedése rendkívül megnövelte Szegeden is a lóhús fogyasztást. Talán nincs is jövedelmezőbb és biztosabb üzlet mostanában, mint valami jó helyen levő lómeszárszék. A lómeszárszék potom pénzért vásárolják össze a vágni való lovakat, a lóborért kapnak körülbelül annyit, mint amennyibe az egész ló került, a rezsi se túl nagy és a fogyasztás meghalad minden várakozást, tehát azok a husiparosok, akik lóhússal dolgoznak, könnyűszerrel betarthatnának minden közegészségügyi rendelkezést. Annál felülmúlják azonban az a körülmény, amire dr. Léderer Dezső ujszegedi tiszti orvos már több esetben felhívta az illetékes hatóságok figyelmét.

Dr. Léderer jelentése és a főorvosi hivatal előterjesztése alapján Rack Lipót tanácsnok, a város közigazgatási rendészeti hivatalának akkori vezetője még a múlt év november tizenötödikén 37884/922 közs. sz. határozatával elrendelte, hogy Szabó Zoltán husiparos az Ujszegeden, Pillich Kálmán-utca 32. szám alatt levő lóhúsfeldolgozó helyiségét vagy helyezze el máshol, vagy pedig a húsfeldolgozó helyiség melletti istállót, sertésolat távolítsa el és mindaddig betiltotta a kérdéses helyiség használatát, amíg rendelkezését szigorúan végre nem hajtják.

A közrendészeti ügyosztály ugyanis a tiszti orvos jelentése alapján megállapította, hogy a lóhúsfeldolgozó közvetlen szomszédságában bomlásból eredő, kellemetlen gázok keletkeznek. A husnak pedig megvan az a rossz tulajdonsága, hogy az illó anyagokat mohón elnyeli, aminek következtében a hus élvezeti értéke csökken, sőt undorító ize és szaga miatt fogyasztásra alkalmatlanná válik. A feldolgozó helyiség melletti istállóban tartják a levágásra kerülő lovakat, ezek között olyanok is lehetnek, amelyek az emberre is ragályos betegségben szenvednek. A betegségek ragályanyagát az istállóban foglalkozó emberek, akik a feldolgozó helyiségben is dolgoznak, oda föltétlenül átviszik, megfertőzik a lóhúst. Rack tanácsnok ezért azt is megtiltotta, hogy az istállóban dolgozó emberek átlépjék a feldolgozó helyiség küszöbét.

Ez a rendelet azonban hatás nélkül maradt. Rack tanácsnok a tiszti orvos jelentése alapján december harmadikán 39555/922. közs. számú határozatával ismét felszólította a lóhúsfeldolgozó helyiség tulajdonosait rendelkezéseinek végrehajtására.

Azóta ismét elmúlt több mint három hónap és amint dr. Léderer Dezső hétfői jelentéséből kitétnik, eredmény még mindig nincs, még mindig ugyanolyan közegészségügyi viszonyok uralkodnak az ujszegedi lóhúsfeldolgozó telep körül,

mint amilyenek novemberben uralkodtak. Dr. Léderer most ismét sürgős intézkedéseket sürgő. Jelentése szerint oly nagy mennyiségű emberi tápláléknak minden közegészségügyi szabályt megszegő feldolgozást tovább nem tűrheti a hatóság, mert most, hogy a melegebb időjárás közeledik, az előre bejósolt tömegmérgezésért és tömegfertőzésért nem vállalhat a tiszti orvos semmiféle felelősséget.

A főorvosi hivatal, értesülésünk szerint, ismét átírt a közrendészeti hivatalhoz ebben az ügyben és kéri a régebbi rendelkezések sürgős végrehajtását. Ha eredményt most sem ér el, ugy a főorvosi hivatal más fórumhoz fordul, mert tovább nem tűrheti, hogy a szakvélemények alapján hozott rendelkezéseket figyelmen kívül hagyják az érdekeltek.

— A párisi lapok Korányi Frigyes-öt. A francia sajtó rokonszenves hangon üdvözli Korányi Frigyes-öt, az új párisi magyar követet. A Liberté a következőket írja: A párisi magyar követség ügyeit több hónapja Hevessy Pál követségi tanácsos vezette ügyvivői minőségben. Ez az ifju diplomata annyi tapintattal és ügyességgel töltötte be tisztét, hogy a követi állás hosszabb ideig üresedésben maradhatott. Az új követ szlovay Korányi Frigyes báró, aki nem ismeretlen ember Párisban. A múlt évben Bethlen István gróf magyar miniszterelnök megbízásából ő képviselte Magyarországot a jóvátételi bizottságnál és ebben a feladatában nagy hivatottságról tett tanúságot. Korányi Frigyes báró valóban üzletember a szó legnemesebb értelmében. Tanulmányait Párisban végezte a politikai tudományok főiskoláján, majd Angliában és Amerikában tett tanulmányutakat. Később államának külső kölcsönait szervezte. A kommunizmus után kereskedelmi és pénzügyminiszter volt. Az ő személyében Magyarország egyik legkiemelkedőbb emberét küldte el most Párisba, hogy ott a magyar nemzetet képviselje.

— Főlelmelek a köztisztviselők túlóra díját. A kormány elhatározta, hogy az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottaknak a megállapított hivatalos időn túl teljesített munkája után a díjazást március 1-i hatállyal felemeli. A Budapesti Közlöny keddi száma közli azt a kormányrendeletet, amely a túlmunka díjazását az egyes fizetési osztályokhoz képest megállapítja.

— A Dugonics-Társaság Vásárhelyen, az iparos-egylet nagytermében tartott tegnap jól sikerült felolvasó ülést, amelynek műsorán dr. Szalay József, Móra Ferenc, dr. Tonelli Sándor és dr. Vézner Károly szerepeltek a megjelentek élénk tetszésére.

Hirek

— Árvízévfordulón. Szege pusztulásának negyvennegyedik évfordulóján ünnepi istentisztelet volt a rókusi templomban. A templom hajója zsufolásig megtelt a testületileg kivonult városi tisztviselőkkel, az állami hivatalok és a helyőrség nagyszámu képviselőjével. A misét Várhelyi József pápai prelátus celebrálta fényes papi segédlettel.

— A gáz és villany egységárainak megállapítása. A kereskedelmi miniszter értesítette a város hatóságát, hogy a villany egységárainak megállapítására delegálta a döntőbírósságot, amely Farkas Kálmán nyugalmazott helyettes államtitkár elnökletével tizenötödikén délután 5 órakor tartja a kereskedelmi miniszteriumban első ülését. A tanács hétfőn foglalkozott ezzel a kérdéssel és a város érdekeinek képviselőjével dr. Turóczy Mihály tiszti főügyészt bizta meg, aki csütörtökön reggel utazik fel Budapestre. A főügyész a tanács utasítása alapján kéri fogja a döntőbírósságot, hogy az egységárain arányában emelje fel a szerződésben meghatározott bírságokat is, ugyanis még mindig a husz év előtti bírságokat alkalmazhatná a város a gázgyárral szemben a szerződési feltételek be nem tartása esetén.

— Megindul az utépitkezés. A közutak a háboru alatt nem részesültek a kellő gondozásban és a javítási munkálatokat a háboru követő években is mindig elodázták. A folyó évi költségvetésben 233.600.000 koronát irányzott elő a miniszter a közutak és hidak javítására és kiépítésére. Ennyi ugyanis a többlet, amely a múlt évben előirányzott 67.670.000 és az idén előirányzott 301.205.000 korona között jelentkezik. Ebből a törvényhatósági közutak segélyezésére 114.680.000 koronát irányzott elő a pénzügyi kormány, amiből 50 milliót a hidak javítására fordítanak. A törvényhatóságok részére adandó és tíz év alatt visszatérítendő kölcsönre 30 milliót irányoztak elő. Így, hir szerint, kora tavasszal országgezte megindul az utépitkezés.

— Drágább a kifli és a zsemlye. Az árvizsgáló bizottság felszabadította a fehér sütemények árát, minél természetesebb tehát, hogy a pékek ma már 12 koronáért árusították a kiflit és a zsemlyét.

— A gyorsirók közgyűlése. A Szegei Gyorsirók Egyesülete vasárnap délelőtt a kereskedelmi és iparkamara zsufolásig telt nagytermében tartotta meg rendes közgyűlését, amelyen dr. Papp Sándor országgyűlési gyorsírói titkár „Pletykázkodás a szónokokról”, dr. Komor Gyula gyorsírói tanácsos „A gyorsírás költészet” címen tartott érdekes előadást a közönség nagy tetszése mellett. Dr. Katona Dávid teite meg ezután titkári jelentését, majd néhány tiszteletbeli tag megválasztása után elhatározták, hogy a középiskolák 3—4 osztályában a gyorsírás kötelezővé tételét kéri a minisztertől. Végül új tisztikart választottak, amelyen dr. Széll Gyulát elnöké, dr. Szász Hugót alnöké, dr. Simkó Elemért ügyvezető-igazgatóvá, dr. Katona Dávidot főtitkárrá választották meg.

— Festő és patikus. Érdekes rágalmasági pört tárgyalt ma a járásbírósság. Tóth István Jenő, az ismert szegedi festőművész volt az alperős, aki egy éjjel a visszáért csöngetett be Székessy Ferenc Boldogasszony-sugaruti patikájába. Miután a patika nem világította a szolgálatot jelző táblát és mert a kiszolgáló személyzet őt megsértette, följelentette Székessy szabálytalanság és becsületsértés miatt. Ezért viszont Székessy pörölte be Tóthot, mert őt hatóság előtt rágalmaszta. Dr. Burger Béla, Tóth védője, kifejtette a bíróság előtt, hogy a festőművész közérdekből jelentette föl Székessy, mert a szolgálatot jelző táblát világítani kell, ami pedig a becsületsértést illeti, ez a feljelentés nem Székessyre vonatkozott. A bíróság elfogadta a védekezést és felmentette Tóth István Jenőt. Székessy azonban felebbezett.

Mindennemű gépjavitást, villany- és gázszerelest legpontosabban készít Havas mérnök, Fodor-utca 2. Telefon 17—79.

— Bérmozgalom. A cipésmunkások bejelentették munkaadóiknak, hogy száz százalékos bérjavítást kérnek. A munkaadók tegnapi ülésükön elhatározták, hogy tárgyalásokat kezdenek a munkásokkal és igényeik csökkentését kéri-